

нуждата от занятията като секачи на дърва и майстори-въглищари. Част от тях са цигани.

Циганите въглищари през XVI век влизат в т. нар. Цигански санджак. С ферман на султан Ахмед I от 1604-1605 г. започва премахването на данъчните привилегии, с които те се ползват. Агултите в Родопите за своите нужди сами си приготвят дървени въглища. Преди Освобождението в с. Ракитово и в доспатските села на Татар Пазарджишката каза има цигани, производители на въглища – „въгляри“ (Марушиакова, Попов 2000: 46-47; Примовски 1973: 425; Захариев 1973: 29-30).

Технологията на производството не се променя със столетия, както и фактът, че с това се занимават цигани/роми. Упражняването на това занятие дава и наименованието на циганската група. „Въглищари сме. Има от Дорково, има и от Ракитово (Велинградско – б. а.). Тука въглища правиме, ей тук в гората, при дървата⁵³, както си знаем. Жените и те помагат. Ето туй е жената. А тя ми е снаха, жена на най-големия

син, тя работи много, обича си работата“ (м., 55 г., цигани въглищари, с. Дорково, Велинградско).

Секачите и превозачите трупите са предимно цигани от с. Градец, Котленско. Те са навсякъде, където има дърводобив – Странджа, Пирин, Стара планина, Родопите.

Цигани въглищари

Всяка година в края на пролетта цели семейства, заедно с децата и покъщнината, тръгват към районите за дърводобив. „Това знам, това правим – дърва сечем. И бащата, и дядото и неговият баща – все такава работа. Бригада сме

⁵³ Разговорът с нашите респонденти става в гората над с. Дълбоки, Старозагорско през м. юни 2008 г. Това са последните въглища произведени по тази технология, която след влизането на България в Европейския съюз окончателно се преустановява.